

Examenvorbereiding economie (HAVO/VWO)

Het examen economie bestaat uit twee onderdelen (elk 50%), namelijk:

1. **centraal examen (schriftelijk)**
2. **commissie-examen (mondeling)**

centraal examen (schriftelijk)

datum havo: **maandag 20 mei 2019**
tijdstip: 13.30-16.30 uur (+30 min. Verlenging)
locatie: Havo/Vwo-gebouw

datum vwo: **dinsdag 14 mei 2019**
tijdstip: 13.30-16.30 uur (+30 min. Verlenging)
locatie: Havo/Vwo-gebouw

meenemen:

- kaartje met naam, niveau, examennummer, ED-nummer
- identiteitsbewijs
- pennen, potlood, kleurtjes, gum, geodriehoek
- rekenmachine (grafische rekenmachine niet toegestaan)

commissie-examen (mondeling)

datum: **waarschijnlijk woensdag 3 t/m vrijdag 5 juli**
tijdstip: nog onbekend
locatie: een van onze lokalen
meenemen:

- dezelfde dingen als bij Centraal Examen
- de casus
- A4-tje in tweevoud met twee bestudeerde onderwerpen (elke samenvatting heeft maximaal 100 woorden)

1. centraal schriftelijk

Het centraal examen bestaat meestal uit ongeveer 30 vragen. Vaak volgen er na een casus of krantenbericht enkele vragen over hetzelfde onderwerp. Bij elke opgave staat aangegeven hoeveel punten je er mee kunt behalen. Je kunt niet zelf je cijfer berekenen, want de precieze norm wordt pas achteraf vastgesteld.

De laatste jaren staat op het examenblad meestal de volgende toelichting:

Als bij een vraag een verklaring, uitleg, berekening of afleiding vereist is, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg, berekening of afleiding ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Hoewel het er niet zo duidelijk staat, moet je er rekening mee houden dat **ze bij elke opgave een berekening, uitleg, verklaring of afleiding willen zien**. Gebruik daarbij liefst ook gewone Nederlandse zinnen en woorden. Met de volgende opmerkingen kun je een berekening voor iemand anders vaak al veel duidelijker maken:

- de formule voor luidt :blablabla.....
- de waarden van ... en ... en ... zijn gegeven, maar moet ik apart berekenen.
- Ik reken even apart uit met
- Invullen in de formule levert
- Hieruit volgt dat
- Dus mijn antwoord is:

Ook woordjes als dus, want, omdat, daardoor, hieruit, conclusie enz. helpen vaak heel goed.

Voordat je naar een nieuwe opgave gaat moet je even goed controleren of je eigenlijk wel precies antwoord op de vraag hebt gegeven.

Hoe kun jij je voorbereiden op het Centraal Examen?

- Je krijgt een boekje “**samengevat**” en de “**examenbundel**”. “Samengevat ga je bestuderen en je gaat de opgaven in de bundel maken. **We zullen in dit schooljaar in de maanden februari, maart en april samen oefenen!**
- Voor Economie vervallen de volgende onderwerpen: de concepten B schaarste en C ruil (In boekje 1 zit alléén in het mondeling examen)

N.B. In de meivakantie kun je extra oefenstof vinden op www.marceljansenweb.nl. Ook houden we contact via een WhatsApp-groep.

2. commissie-examen (mondeling)

Het mondeling commissie-examen duurt 40 minuten en bestaat uit drie blokken, respectievelijk: 10 minuten, 20 minuten en 10 minuten.

Hoe zal het examen verlopen?

- ▶ 20 minuten vóór het examen krijg je een “casus” (meestal een vel papier met een artikel, enkele grafieken, een tekening, of iets dergelijks). Die ga je zelfstandig doorlezen en bestuderen. Je probeert te bedenken met welke onderwerpen uit jouw economieboeken die te maken hebben. Die voorbereiding gebeurt in een aparte ruimte. Oefenen van een casus kan op www.duo.nl (staatsexamenkandidaat, oefenen).
- ▶ Na 20 minuten komt iemand je halen of moet je zelf naar de plek waar het mondeling plaats vindt (dat hoor je t.z.t. nog wel). Daar zitten twee voor jou onbekende economie leraren van andere scholen. Eentje die je de vragen gaat stellen en eentje die een verslag schrijft. **Je praatstukken (zie onder deze pagina) liggen in tweevoud klaar in een mapje.**
- ▶ In een blokje van 10 minuten gaat de examinator vragen stellen over de “casus” (a) die je hebt voorbereid. (“Wat is de essentie van de casus?”)
- ▶ Je zult daarna, in de volgende 20 minuten (b), ook vragen moeten kunnen beantwoorden over concrete maatschappelijke vraagstukken met een economische component. De concepten B schaarste en C ruil kunnen nu wel gevraagd worden.
- ▶ De laatste 10 minuten komen je twee keuze-onderwerpen aan bod (c)

HAVO		VWO	
1	De gevolgen van de Brexit voor het Verenigd Koninkrijk en Europa	1	Gevolgen robotisering en/of IoT* voor de economie van de toekomst. *Zie IoT: <i>Internet of Things</i> , door J.W. Timmer en W. Vermeend
2	Economische gevolgen van de aardgaswinning in Groningen	2	Economische gevolgen van een Nexit
3	Economische consequenties van klimaatverandering	3	De prijs van goedkoop
4	Hoe ziet een winkelstraat anno 2050 uit?	4	Economische consequenties van klimaatverandering
5	Economische gevolgen van de zelfrijdende auto voor de Nederlandse economie	5	De invloed van 3D-printing op de Nederlandse economie in 2025
6	Verleden, heden en toekomst van chartaal geld	6	De gevolgen van het invoeren van een basisinkomen (op prijspeil, concurrentiepositie en welvaart)

Je maakt van elk (twee in totaal, dus) onderwerp dat je kiest een samenvatting van 100 woorden. Deze print je drie keer en stopt het in een mapje met een voorpagina met naam, onderwerpen, docen, ed-nr en examennummer keer (een houden, twee inleveren).

- ▶ Met de deeltijfers van de verschillende onderdelen van je mondeling berekenen de examinatoren (nadat jij bent vertrokken) je cijfer.
[Je krijgt overigens je cijfer niet te horen. De einduitslag (van mondeling en schriftelijk) wordt pas later bekendgemaakt] $CS=1a+3b+1c$ gedeeld door 5. Eindcijfer totaal= $CE+CS$

Hoe kun jij je voorbereiden op je mondeling commissie-examen?

- ▶ In de maand juni zullen we het mondeling oefenen door het verzamelen van: artikelen, cartoons, grafieken en foto's over economische grootheden/gebeurtenissen. Daarbij formuleer je zelf, bij elk onderwerp, drie vragen en schrijf je de antwoorden op.
- ▶ Ook leer je "samengevat" nog een keer.
- ▶ **Je werkt de keuzeonderwerpen uit (je doet deze in drievoud in een net mapje, één is voor jezelf)**
- ▶ Je kunt het mondeling twee of drie keer oefenen (met de leraar, met klasgenoten, met een familielid of vriend(in)).